

ELEKTRONSKO
IZDANJE KNJIGE
+ VIDEO

PRAVEDNICI MEĐU NARODIMA SRBIJA

Knjiga:

Autori: **Milan Fogel,
Milan Ristović, Milan Koljanin**

Urednik:

Nenad Fogel

Grafički dizajn:

Jugoslav Rakita

Video:

Scenario:

Nenad Fogel

Narator:

Goran Sultanović

Montaža slike i zvuka:

Jugoslav Rakita

Produkcija:

Jevrejska opština Zemun
קהילה היהודית זמון
Jewish Community Zemun

Izraelski parlament – Kneset, formirao je 1953. godine ”Jad Vašem” - muzej sećanja na žrtve Holokausta. Deset godina kasnije ustanovljena je ”Komisija za proglašenje Pravednika među narodima”. Ta priznanja, u vidu medalje i povelje, svedoče o hrabrom činu osoba, isključivo nejevreja, koji su tokom Drugog svetskog rata reskirali svoje živote, i živote svojih bližnjih, kako bi spasavali često njima nepoznate osobe jevrejskog porekla. U Srbiji je do sada priznato 128. Pravednika, a njihova herojska dela opisana su u 60. priča u knjizi ”Pravednici među narodima – Srbija”.

Film, kao dodatak knjizi, bilo je moguće snimiti samo zahvaljujući brižljivo negovanim sećanjima u porodicama pravednika o dobrim delima njihovih predaka. Desetak njihovih sećanja i nekoliko uspomena spasenih Jevreja sastavni su deo našeg filma. Vreme je učinilo svoje, i zato film, koji se nalazi pred Vama, sadrži svedočenje samo troje pravednika.

U nekoliko uvodnih napomena i epilogu filma pokušali smo da ukažemo na istorijske i političke okvire koji su pratili uništenje Jevreja tokom Holokausta na tlu Srbije. Za bolje sagledavanje tih okolnosti biće od velike koristi poglavlja u knjizi koji su napisali naši eminentni istoričari: Prof. dr Milan Ristović i dr Milan Koljanin.

Želimo da vam preporučimo da prvo pročitate knjigu jer ćete na taj način steći sveobuhvatan uvid o događajima i ljudima o kojima govore svedočenja u filmu.

Nenad Fogel,
urednik izdanja

Prof. dr Filip David, književnik

Sastavni deo ove knjige čine istinite priповesti. Svaka od tih priповesti ima elemente uzbudljive i potresne priče, svaka je primer herojstva, svedočanstvo da i u najtežim okolnostima ima onih koji su spremni i sebe da žrtvuju u ime nekih osnovnih civilizacijskih principa, kako bi dokazali da ljudska solidarnost, solidarnost sa progonjenima i poniženima, u vremenima mraka i beznada predstavlja ono dragoceno uverenje, uverenje i dokaz o velikoj hrabrosti i istinskom poštovanju ljudskih života. Dok u svetu ima ovakvih pravednika ima ubedljive potvrde da zločin nije sve-moćan i nepobediv.

Prof. dr Ljubodrag Dimić, istoričar

U našoj historiografiji retki su radovi u kojima se događaji posmatraju iz ugla „malog čoveka“, čija sudbina je uglavnom prepuštena imaginaciji stvaraoaca umetničkih književnih dela. Individualizacija i personalizacija istorijskih događaja i procesa su nužan preduslov za njihovo potpunije razumevanje što je posebno važno za recepciju istorijskih sadržaja u najširoj javnosti. Poplavi kvazinaučnih interpretacija i svakovrsnih manipulacija istorijskim sadržajima, pogotovo u uslovima društvene krize, kada se relativno lako plasiraju retrogradne ideologije, a politički koncepti najčešće služe za pragmatične političke ciljeve, ova knjiga je najbolja brana, naučno verifikovana rekonstrukcija prošlosti u kojoj je čovek akter istorije na maloj ili velikoj sceni.

Danilo Fogel, politikolog

Posle velike distance od završetka Drugog svetskog rata, nove generacije teško mogu da dočaraju onu mračnu atmosferu koja je vladala za vreme okupacije. Generacije rođene posle 1945. godine mogle su da se obaveste o događanjima za vreme okupacije ili iz pisanih dokumenata ili iz priča njihovih roditelja i rodbine. Ova knjiga će doprineti upotpunjavanju saznanja o ovom periodu. To će rezultirati i objektivnom informisanju o najmračnijem periodu postojanja ne samo Srbije, nego i cele Evrope. Ovo je posebno važno danas, kada dnevna politika čini svoje u zamagljivanju merila vrednosti, kao i o delovanju kvislinga za vreme okupacije u Srbiji. To se postepeno pretvara u proces oslobađanja od svake odgovornosti za saradnju sa okupatorima. Pri tome se svesno zanemaruje činjenica da ratni zločini ne zastarevaju.

Autori knjige:

Milan Fogel, Milan Ristović i Milan Koljanin